

ОЦІНКА ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

на прикладі ДП «САНТРЕЙД» · 2021–2025 рр.

Виконала: **Єленчук Анастасія Олександрівна**

Керівник:

Рогов Г.К., проф., д.е.н.

АКТУАЛЬНІСТЬ · МЕТА · ОБ'ЄКТ · ПРЕДМЕТ

АКТУАЛЬНІСТЬ

Повномасштабний збройний конфлікт, нестабільність ринків і наслідки для підприємств потребують якісних інструментів ранньої діагностики банкрутства.

МЕТА

Узагальнення теоретичних засад та розробка науково-практичних рекомендацій з оцінки й прогнозування ймовірності банкрутства ДП «САНТРЕЙД».

ОБ'ЄКТ

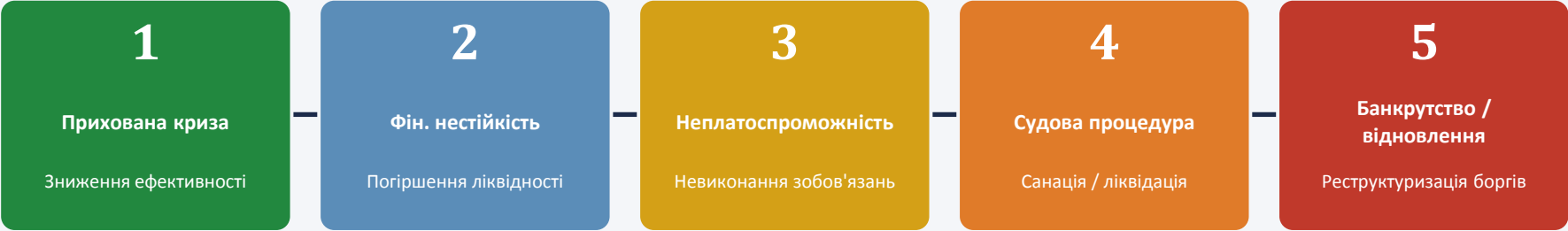
Процеси трансформації фінансового стану підприємства під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів.

ПРЕДМЕТ

Теоретичні, методологічні та практичні аспекти оцінки і прогнозування ймовірності банкрутства ДП «САНТРЕЙД» в умовах воєнного стану.

РОЗДІЛ 1 · ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ

П'ять стадій розвитку фінансової кризи:

Порівняння ключових моделей прогнозування банкрутства:

Модель	Країна / рік	Критичне значення	Точність	Особливість
Альтман Z'	США, 1983	$Z' < 1,23$	~85%	Непублічні компанії
Спрінгейт	Канада, 1978	$Z < 0,862$	92%	Висока точність
Таффлер–Тішоу	Велика Британія, 1977	$Z < 0,2$	~80%	4 фактори
Терещенко	Україна, 2003	$Z < -0,55$	~81%	Адапована для UA
Олсон (логіт)	США, 1980	$P > 0,5$	~96%	Пряма ймовірність

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ · ДП «САНТРЕЙД»

Засновано

1998 р.

Термінал

«Грінтур-Екс», Миколаїв

Потужність

> 5 млн т/рік

Інвестиції

> 280 млн USD

Материнська компанія

Bunge Global SA

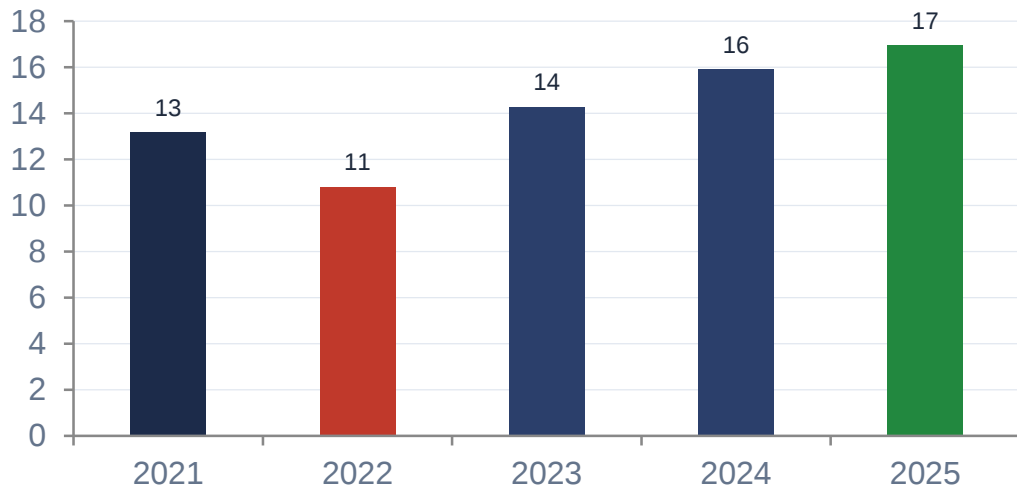
Аналізований період

2021–2025 рр.

Підприємство здійснює повний логістичний ланцюг: закупівля → переробка → зберігання → експорт зернових та олійних культур

РОЗДІЛ 2 · АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ДП «САНТРЕЙД»

Активи підприємства (млрд грн)

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ 2025 р.

Кпл (поточна ліквідність) **1,71**

Кал (абс. ліквідність) **0,211**

Коеф. автономії **0,228**

D/E (фін. леверидж) **3,51**

ROA **9,85%**

EBITDA margin **14,62%**

ГОЛОВНИЙ ВИЯВЛЕНИЙ РИЗИК:

Критичне подовження строку погашення дебіторської заборгованості до 209 днів у 2025 р. (при рекомендованому рівні 90 днів). Розрив ДЗ/КЗ: 209 днів проти 63 днів — 'заморожені' кошти в обороті.

ПРОГНОЗУВАННЯ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА · 6 МОДЕЛЕЙ

Модель	2021	2022	2023	2024	2025
Альтман Z'	Безпечна	Банкрутство	Безпечна	Безпечна	Відмінна
Спрінгейт	Безпечна	Банкрутство	Безпечна	Безпечна	Відмінна
Фулмер	Безпечна	Банкрутство	Безпечна	Безпечна	Відмінна
Таффлер–Тішоу	Безпечна	Банкрутство	Безпечна	Безпечна	Відмінна
Терещенко	Задовільна	Криза	Задовільна	Задовільна	Відмінна
Олсон (логіт)	8,4%	28,4%	11,2%	6,8%	4,2%

КОНСЕНСУСНИЙ ВИСНОВОК

- ✓ 2021 р. — задовільний/безпечний стан за всіма моделями
- ✓ 2022 р. — усі 5 моделей фіксують зону банкрутства (форс-мажорний, а не системний характер)
- ✓ 2023–2025 рр. — стабільне відновлення, кращий рівень за довоєнний
- ✓ Логіт-модель: ймовірність банкрутства у 2022 р. — лише 28,4% (критичне 50%)

РОЗДІЛ 3 · АНТИКРИЗОВІ ЗАХОДИ ДЛЯ ДП «САНТРЕЙД»

I

ОПЕРАТИВНИЙ

до 6 місяців

- ▶ Антикризовий резервний фонд $\geq 3\%$ виручки (≈ 506 млн грн)
- ▶ Оптимізація грошових потоків (13-тижневий прогноз)
- ▶ Перегляд умов розрахунків з ключовими контрагентами

II

ТАКТИЧНИЙ

6–18 місяців

- ▶ Реструктуризація кредитів: $D/E \leq 3,0$ (поточне 3,51)
- ▶ Факторинг ДЗ: $DSO \leq 150$ днів (поточне 209 днів)
- ▶ Зниження операційних витрат на 8–12%

III

СТРАТЕГІЧНИЙ

18+ місяців

- ▶ Диверсифікація логістики: частка Чорного моря $\leq 60\%$
- ▶ Розширення терміналу з 3 до 4 млн т
- ▶ Збереження $ROE \geq 44\%$

АВТОРСЬКА СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ БАНКРУТСТВА · ТСМІБ + ІРФ

РІВЕНЬ I — ОПЕРАТИВНИЙ

Щотижнево · Скарбник

13-тижневий прогноз грошових потоків. Тригер: касовий розрив > 5 млн грн

РІВЕНЬ II — ТАКТИЧНИЙ

Щомісячно · Фін. директор

12 коефіцієнтів (ліквідність, стійкість, рентабельність, ділова активність). Тригер: 3+ у червоній зоні

РІВЕНЬ III — СТРАТЕГІЧНИЙ

Щоквартально · CFO + Правління

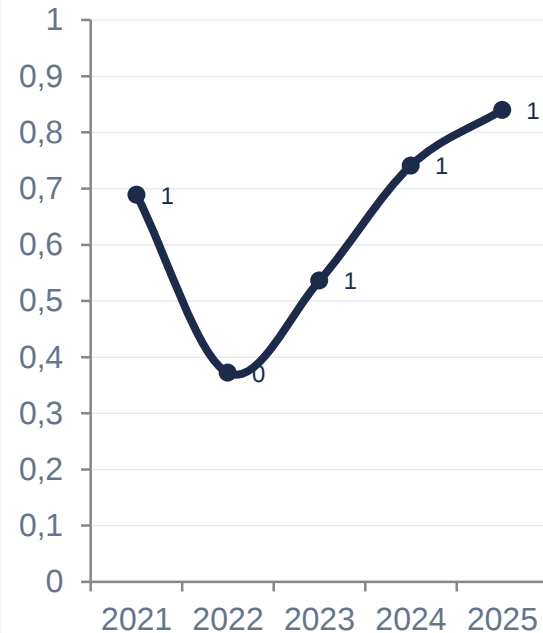
Альтман Z', Олсон O-score, Змієвський, Терещенко → ІРФ. Тригер: 2+ моделі в зоні ризику

Зелена зона ІРФ $\geq 0,75$

Жовта зона 0,45–0,75

Червона зона ІРФ < 0,45

ІРФ 2021–2025

$$\text{ІРФ} = 0,30 \cdot \text{WZ} + 0,35 \cdot \text{WO} + 0,20 \cdot \text{WZM} + 0,15 \cdot \text{WT}$$

ВИСНОВКИ

1

Систематизовано теоретичні засади; запропоновано авторське комплексне трактування банкрутства, що поєднує фінансовий, юридичний та управлінський аспекти.

2

Проведено комплексний аналіз ДП «САНТРЕЙД» за 2021–2025 рр. Засвідчено успішне V-подібне відновлення після кризи 2022 р. — ROA: $-5,68\% \rightarrow +9,85\%$.

3

Застосовано 6 моделей — консенсус: ймовірність банкрутства у 2022 р. не перевищила 28,4%, криза мала форс-мажорний характер, а не системний.

4

Розроблено ТСМЙБ та ІІРФ. Ретроспективний тест підтвердив: сигнал про загрозу у 2021 р. (жовта зона 0,689) $\rightarrow$ у 2025 р. зелена зона (0,840).

5

Запропоновано реформи нормативно-правового регулювання та трирівневу систему антикризових заходів. Ціль: ІІРФ = 0,85–0,90 протягом 2026–2027 рр.

Дякую за увагу!
